

# สารบัญ

---

ที่มาของงานวิจัยนี้: ศ. ดร. สมบัติ จันทรวงศ์	6
ทำไมต้องศึกษา “ความคิดทางการเมือง” ของ ศ. ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์	16
ระเบียบวิธีวิจัยและคำสารภาพ	32
ภาคที่ 1: ญาณวิทยาและปรัชญาประวัติศาสตร์:	64
จาก นวนิยายที่มี พ.ศ. (2509) ถึง นิยายที่ชื่อประวัติศาสตร์ (2544): จุดยืนทางญาณวิทยาและปรัชญาประวัติศาสตร์ของ นิธิ เอียวศรีวงศ์	
I เวลา	67
II ความจริงเนื้อแท้	71
III ประวัติศาสตร์กับความเป็นมนุษย์	76
IV นิยายที่ชื่อประวัติศาสตร์	84
V Homo Historicus	88

ภาคที่ 2:	นิธิในฐานะนักวิจารณ์สังคมและการเมือง	94
I	เงื่อนไขที่ทำให้ “ทักษิณ” ขึ้นสู่อำนาจ: เงื่อนไขของสังคมที่มีการพัฒนาแบบไม่เท่าเทียมกัน	95
I.I	อิทธิพลของความเป็นสมัยใหม่ในการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการก่อกำเนิดรัฐสมัยใหม่: ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	95
I.II	การพัฒนาเศรษฐกิจกับการกำเนิดคนชั้นกลางระดับล่าง	98
I.III	การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างภายใต้การพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกัน: ประชาธิปไตยที่แตกต่าง	107
I.IV	ประชาธิปไตยแบบฝรั่ง VS ความเข้าใจแบบไทย	114

II	วิกฤตทางการเมือง “ยุคทักษิณ”: ระบอบทักษิณกับความไม่พอใจของคนชั้นกลาง: บทสะท้อนต่อกรณีปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง	118
III	รัฐธรรมนูญฉบับวัฒนธรรม: สาเหตุและทางออก: สาเหตุหลักแห่งวิกฤตการเมืองไทย: ญาณวิทยาและวัฒนธรรมทางการเมือง	129
III.I	โลกทรรศน์หรือญาณวิทยาแบบไทยๆ: รากฐานที่ขัดต่อประชาธิปไตย	129
III.II	จากญาณวิทยาถึงวัฒนธรรมทางการเมือง	133
III.III	รัฐธรรมนูญฉบับวัฒนธรรม-วัฒนธรรมที่เป็นรัฐธรรมนูญ-วัฒนธรรมทางการเมืองไทย-วัฒนธรรมรวมศูนย์๓ ญาณวิทยาแบบไทย/สัมฤทธิ์ผลนิยม/อำนาจนิยม/และวัฒนธรรมเสรีนิยมใหม่	138
III.IV	“วัฒนธรรมเสา” และการยึดถือ “คนกลาง”: ที่เป็นปัญหา	152
III.V	วัฒนธรรมทางการเมืองที่ขาดการตรวจสอบ: วัฒนธรรมคอร์รัปชัน	159
III.VI	วัฒนธรรมอุปถัมภ์ของคนเมืองและคนชนบท: การพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกัน	165
III.VII	วัฒนธรรมเสรีนิยมใหม่	175

IV	การวิเคราะห์วิกฤตการณ์การเมืองไทยปัจจุบันภายใต้กรอบ วัฒนธรรมทางการเมือง: รัฐธรรมนูญฉบับวัฒนธรรม กับวิกฤตการณ์การเมืองไทย	178
IV.I	วัฒนธรรมอำนาจนิยม--ทางสองแพร่งประชาธิปไตย: ทางต้นและความผูกพันของการใช้อำนาจนอกระบบ	185
IV.II	ความชอบธรรมกับกฎหมาย: กรณีซื้อขายหุ้น ของครอบครัวนายกรัฐมนตรี	190
IV.III	สถาบันพระมหากษัตริย์: ความขัดแย้งระหว่าง นายในรัฐธรรมนูญฉบับวัฒนธรรมกับหลักแห่ง อำนาจอธิปไตยปวงชน และหลักแห่งอำนาจ สูงสุดของรัฐสภา	192
IV.IV	พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับ มาตรา 7: ทางสองแพร่งประชาธิปไตย วัฒนธรรม อำนาจนิยม: ทางต้นและความผูกพัน ของการใช้อำนาจนอกระบบ	202
IV.V	ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ใน ฐานะสถาบันทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย: เสรีภาพและการรักษาสถาบันพระ มหากษัตริย์	208

V	คุณค่าของชีวิตคนเหนือกว่าคุณค่าประชาธิปไตย: ทาง สองแพร่งระหว่างชีวิตคนกับประชาธิปไตย	222
---	---	-----

ภาคที่ 3:	บทวิเคราะห์ “ธรรมวิद्याพลเมือง” ของนิธิ	232
I	นิธิภายใต้ทฤษฎีระบบของฮิสตัน	238
II	คิดไม่ออกก็ตอบไปที่ “วัฒนธรรมทางการเมือง”: บทบาทของวัฒนธรรมการเมืองในทฤษฎีรัฐศาสตร์ กระแสหลักและมาร์กซิสต์	245
III	นิธิกับวัฒนธรรมทางการเมือง	256
IV	นิธิกับการเมืองแนวโรแมนติก (political roman- ticism), วัฒนธรรมแบบเศรษฐกิจ (moral economy) และเศรษฐศาสตร์การเมือง (political economy) หรือ “ชาวนาที่มีเหตุผล” (rational peasant) ?	265
V	สถานะและบทบาทหน้าที่ของวัฒนธรรมของนิธิ: วัฒนธรรม/Nomos	290
VI	ชีวิตและความตายของวัฒนธรรมและปัญหาในการ อธิบายด้วยวัฒนธรรม	303
VII	“War of Position” และการปรับระบบการเมือง	311
VIII	สับสนอย่างไม่รู้ตัว หรือ Postmodern !	326

คำนำผู้เขียน	340
--------------	-----